

Årsrapport 2007

NAVIAIR

Air Navigation Services

Beretning

Naviair er en statsvirksomhed under Transportministeriet

Resultater i 2007

I 2007 har Naviair haft en meget tilfredsstillende trafikafvikling. Forsinkelserne har været på et minimum og sikkerheden har været den højeste nogen sinde.

I 2007 har udviklingen i trafikken på en-route indflyvnings- og tårnkontrolltjeneste i danske lufthavne samt det kommercielle område samlet medført en netto merindtjening på 12,3 mio. kr. i forhold til budgettet.

I henhold til den internationale prognose fra EUROCONTROL forventede Naviair en stigning i trafikken for en-route på ca. 2,6 pct., en stigning på 1,5 pct. på Københavns Lufthavne og uændret trafikniveau på Billund lufthavn.

Trafikken på en-route området er steget med 3,3 pct. Trods en vækst på 2,5 pct. i antal passagerer gennem Københavns lufthavn viser Naviairs trafiktal for "Indflyvnings- og tårnkontrolltjeneste" på lufthavnen et mindre fald i trafikken svarende til 0,6 pct. Det skyldes, at luftfartselskaberne opererer med en højere belægning på flyene. Trafikken på Billund er steget 5,6 pct., hvilket er væsentligt over det forventede. Samtidig er passagertallet steget med 20 pct.

Naviair er i 2007 blevet ISO certificeret af det franske klassifikationselskab Bureau Veritas.

I slutningen af december 2007 blev CASIMO-programmet planmæssigt sat i drift. Ibrugtagning af ATM systemerne under CASIMO-programmet var kulmination på et meget omfattende program, der omfatter ny kontrolcentral, nyt tårn på Københavns lufthavn og nyt udstyr på Roskilde og Billund Lufthavne, et program som havde været i gang i ca. 10 år.

Det er en stor udfordring for Naviair og for andre udbydere af lufttrafiktjenester i Europa, at skaffe tilstrækkelige flyvelederressourcer til varetagelse af den daglige driftsafvikling, og til at indgå i tekniske projekter. Med det formål, at fastholde de nuværende ressourcer og opnå øget fleksibilitet, blev der i foråret 2007 indgået en ny overenskomst for flyveledere.

Med de nye ATM systemer og den nye overenskomst er der etableret en ny platform, der er orienteret mod den fremtidige udvikling i branchen, som er forberedt til øget trafik, og som gør Naviair i stand til at deltage aktivt i internationalt samarbejde og alliancer.

Naviair har i 2007 sammen med vores svenske partner LFV/ANS i det etablerede NUAC samarbejde, færdiggjort det nødvendige grundlag for udarbejdelse af oplæg til beslutning om et udbygget dansk-svensk samarbejde om udøvelse af lufttrafiktjeneste. Det videre arbejde koncentrerer om scenariet "Operationel Alliance". Tanken bag dette scenarium er, at der oprettes et fælles ejet selskab til udførelse af lufttrafiktjeneste, som overdrages ansvaret for at udføre lufttrafiktjeneste i et fælles – og på sigt fuldt integreret dansk og svensk luftrum.

Naviair har i 2007 fortsat samarbejdet med vores svenske og irske partnere i COOPANS programmet (Cooperation of Air Navigation Services), og gennemført de aftalte aktiviteter som planlagt. Gennem COOPANS programmet arbejder Naviair mod standardisering af vores ATM systemer, så der i fremtiden kan opnås såvel lavere omkostninger som en hurtigere og sikrere implementering af systemændringer.

Det økonomiske resultat i 2007

Driftsregnskabet for 2007 udviser et resultat før N+2 på -55,6 mio. kr., mod et oprindeligt budgetteret resultat på 10,2 mio. kr. Resultatet er ikke tilfredsstillende. Årsagen til afvigelsen fra det budgetterede resultat på 10,2 mio. kr. skyldes primært den nye overenskomst for flyveledere.

Økonomisk analyse

I det følgende præsenteres Naviairs økonomiske udvikling i perioden fra årsregnskabet 2006 til Naviairs budget for 2008.

Naviairs opgaver

Naviairs opgave er at levere lufttrafiktjeneste.

Lufttrafiktjenesten omfatter områdekontrolltjeneste i dansk luftrum – de såkaldte en-route tjenester. Desuden leverer Naviair indflyvnings- og tårnkontrolltjeneste for afgående og ankomende fly til København, Roskilde, Billund, Aalborg, Aarhus, Esbjerg og Bornholm. Derudover ydes der informations- og alarmeringstjeneste i grønlandsk luftrum samt området omkring Færøerne. Endvidere koordinerer Naviair eftersøgnings- og redningstjeneste i Grønland.

Naviair ejer og vedligeholder Air Traffic Management (ATM)- og Communication, Navigation og Surveillance (CNS)-udstyr. ATM- og CNS-udstyr er flyvekontrollsystemer, der omfatter avancerede databehandlingssystemer, radarstationer, navigationshjælpemidler (radiofyrr mv.) samt tale- og datakommunikationsfaciliteter.

Herudover leverer Naviair teknisk vedligehold til eksterne kunder.

Naviair har indtil 2005 selv uddannet alt operativt personale med flyvelederuddannelsen som det primære. I 2006 blev den fælles nordiske skole "Entry Point North" (EPN) etableret, hvorfra grunduddannelsen af flyveledere nu foregår. Skolen ejes i fællesskab af Avinor; Norge, LFV Group; Sverige og Naviair; Danmark.

Naviairs mission, vision og værdier

Mission:

Naviair udvikler og leverer sikre og effektive ydelser til luftfarten.

Vision:

Vores vision er at være blandt de bedste ATM Service Providers i Europa.

Vi vil sikre en fortsat udvikling og en stærk position hos kunder og samarbejdspartnere ved at indgå internationale alliancer.

Vi vil realisere vores vision og mål gennem målrettet medarbejderudvikling og løbende forbedring og standardisering.

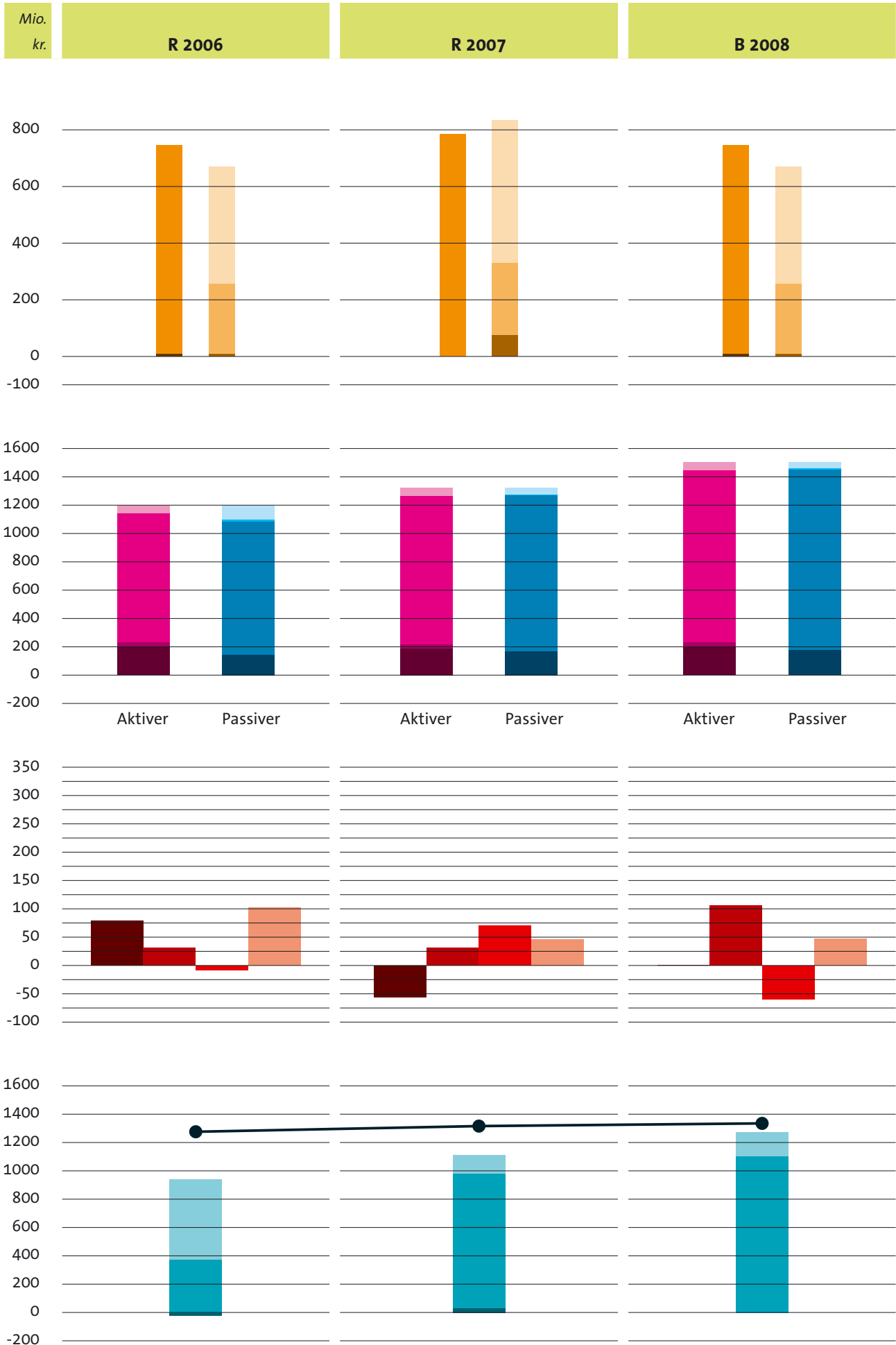
Værdier:

Vores værdigrundlag bygger på 5 udvalgte værdier, der til stadighed skal styrkes:

- **Vi er kundeorienterede**
- **Vi er forandringsparate**
- **Vi er ansvarlige**
- **Vi er samarbejdsorienterede**
- **Vi er effektive**

Såvel mission som vision tager udgangspunkt i Transportministeriets overordnede koncernstrategi:

"Mobilitet der skaber værdi".

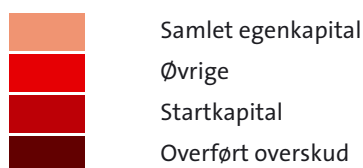
Figur 1: Indtægter og omkostninger

Figur 1 viser sammensætningen af Naviairs omkostninger i forhold til indtægter inkl. bevillinger. Det fremgår, at Naviair dækker sine omkostninger gennem driftsmæssige indtægter, og at bevillingen i budgetåret er en nettoudgift for Naviair. Der gives primært bevilling til Naviair med henblik på drift af lufttrafiktjeneste i og omkring Grønland. Desuden kan det læses af grafen, at Naviairs omkostninger til løn og afskrivninger har været stigende i 2007 og vil stige yderligere i 2008. Årsagen til stigningen i lønomkostningerne er den nye flyvelederoverenskomst, som blev indgået i foråret 2007. Afskrivningerne er steget som følge af ibrugtagelsen af CASIMO. Årsagen til den yderligere stigning i budget 2008, er at flyvelederoverenskomsten og CASIMO afskrivninger får fuld effekt fra 2008.

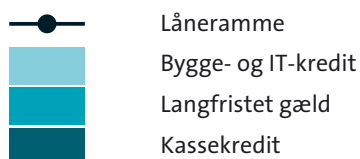
Figur 2: Balancens sammensætning

Naviair er en virksomhed i forandring, hvilket også afspejles i figur 2, der viser sammensætningen af henholdsvis aktiver og passiver i regnskabsbalance. Naviair har gennem de senere år arbejdet målrettet på at ruste sig til, at kunne håndtere øget lufttrafik samt et bredere samarbejde over landegrænser, og denne opgradering er understøttet af investeringerne i CASIMO og COOPANS. Naviair forventer nu, at have nået et kapacitetsniveau, der med løbende opdateringer vil kunne håndtere fremtidens udfordringer indenfor lufttrafiktjeneste, således at totaludskiftninger som CASIMO fremover vil kunne undgås.

Figur 3: Egenkapitalens sammensætning

Figur 3 viser egenkapitalens sammensætning. Med et driftsoverskud på 78,8 mio. kr. i 2006 opbyggede Naviair en solid egenkapital, som blev indarbejdet som en beregningsteknisk konsekvens af overgangen til omkostningsbaserede regnskaber. Dette har bevirket, at Naviair gennem egenkapitalen har kunnet dække underskuddet på 56 mio. kr. i 2007, der er opstået som følge af stigningen i omkostningerne med begrænset mulighed for at hæve raten tilsvarende. Driftsresultatet forventes at stabilisere sig i 2008.

Figur 4: Lånerammer og SKB-gæld

Figur 4 viser, hvordan Naviairs gæld er fordelt på de tre finansieringskonti (Langfristet gæld, Bygge- & IT-kredit og Kassekredit), samt hvor højt niveauet for den samlede gæld ligger i forhold til lånerammen. Naviairs gæld er fortsat stigende som følge af investeringer i CASIMO og COOPANS leverance 1, men som det fremgår, blev CASIMO ibrugtaget i 2007 og afskrivningerne er derfor påbegyndt, hvilket i 2009 vil få væksten i gælden til at aftage. Desuden er størstedelen af gælden konverteret til langfristet gæld i forbindelse med ibrugtagelsen af CASIMO.

Forventninger til udviklingen i 2008

På baggrund af internationale prognoser fra EUROCONTROL forventer Naviair en stigende en-route trafik i 2008, et uændret antal operationer på Københavns lufthavn og en stigende trafik på Billund lufthavn.

Det forventede uændrede antal operationer på Københavns lufthavn er til trods for, at lufthavnen selv forventer et stigende antal passagerer og skyldes, at luftfartsselskaberne opererer med stadig stigende belægning på de enkelte fly.

Understøttet af vores igangværende programmer vil der fortsat blive arbejdet med at udvikle Naviair i overensstemmelse med Naviairs kendte vision, mission og de 7 delstrategier, som formuleret og beskrevet i businessplanen 2008 - 2010.

Økonomisk forventer Naviair et regnskabsmæssigt resultat på +0,7 mio. kr. i 2008.

Oversigt over hovedkonti

Der aflægges årsrapport for følgende hovedkonti:

28.33.01. Lufttrafiktjeneste, Danmark (Statsvirksomhed)

28.33.03. Lufttrafiktjeneste, Grønland (Statsvirksomhed)

Målrapportering

Resultatkrav vedrørende Produktniveau 1: Sikker Trafikafvikling

Flyvesikkerhed

Ydelse af lufttrafiktjeneste i Danmark skal ske med høj og stigende flyvesikkerhed.

Den overvejede grund hertil, er at sikker trafikafvikling er en afgørende kvalitets/konkurrencefaktor for Naviair i relation til kunder og brugere.

Resultatkravet omfatter alle former for trafikafvikling: En-route (ACC), AACC (Tårn og indflyvningskontrol (Tower/ Approach (TWR/APP)) samt kontraktområdet.

Antal hændelser

Antallet af hændelser i kategori A, B og C opgjort pr. 100.000 operationer, hvor Naviair har været direkte årsag til forløbet, skal i 2007 være færre end 2,49 hændelser pr. operationer.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Antallet af hændelser i kategori A, B og C, hvor Naviair har været direkte årsag til forløbet, har for 2007 været 1,55 hændelser pr. 100.000 operationer.

Tilgængeligheder for CWP'er

Tilgængelighed af radardisplays (Controllers Working Positions) i kontrolcentralen i Naviairhuset skal være mere end 99,9 pct.. Måltallet opgøres som antal fejlminutter i forhold til antal driftsminutter.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Der har i 2007 været en tilgængelighed på 99,9 pct.

Tilgængelighed af CATCAS radardækning

Tilgængelighed af radarstationerne i dansk luftrum (Copenhagen FIR) skal være bedre end 99,5 pct. Dækningsområdet er opdelt i Nord-/Syd- og Øst området. Måltallet opgøres som antal fejlminutter i forhold til antal driftsminutter.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Der har i 2007 været en tilgængelighed på 100 pct.

Tilgængelighed af radio/nødradio systemer

Samlet tilgængelighed af kommunikationssystemer, der anvendes til radiokommunikation med luftfartøjer, skal være bedre end 99,5 pct.. Måltallet opgøres som antal fejlminutter i forhold til antal driftsminutter

Årsstatus: Målet er opfyldt

Der har i 2007 været en tilgængelighed på 100 pct.

Resultatkrav vedrørende Produktniveau 2: Costeffektiv trafikafvikling

Costeffektiv trafikafvikling

Naviair skal udvise den nødvendige omkostningseffektivitet, således at prisen på Naviairs ydelser til enhver tid er konkurrencedygtige i forhold til andre udbydere af

lufttrafiktjeneste. For at minimere omkostningerne for flyselskaberne er det ligeledes målet for Naviair i videst mulig omfang at undgå forsinkelser.

Omkostningseffektivitet – En-route

En-route raten skal, ift. sammenlignelige Service Providers blandt EUROCONTROLS medlemsstater, ligge 2,4 pct. under gennemsnittet. Resultatet måles på baggrund af de rater, som medlemslandene får godkendt i november året forinden.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Raten for 2008 er fastlagt og ligger 5,3 pct. under gennemsnittet for sammenlignelige Service Providers blandt EUROCONTROLS medlemsstater.

Omkostningseffektivitet indflyvnings- og tårnkontrolltjeneste (AACC København)

Naviairs omkostninger pr. afgiftspligtig start til at drive AACC København må i forhold til 2006 maksimalt stige med 10 pct., forudsat et trafikfald på 0,5 pct. i 2007. Dette betyder, at omkostningerne pr. afgiftspligtig start, højst må være 1.400 kr.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Naviairs omkostninger pr. afgiftspligtig start er steget 6,5 pct. i forhold til 2006 svarende til 1.363 kr. pr. afgiftspligtig start.

Disponeringseffektivitet – En-route

Det skal sikres, at disponeringen af operative ressourcer er så effektiv som muligt og så vidt muligt faldende over tid. Målet for 2007 er, at antal operationer pr. flyvelederårsværk til vagter (ATCO in OPS) for en-route skal ligge over 7.142, som var det realiserede måltal i 2006. Der sker ved målopførelsen korrektioner for stigning eller fald i trafikken.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Antallet operationer pr. flyvelederårsværk til vagter en-route er opgjort til 7.218 i 2007.

Disponeringseffektivitet – TWR/APP CPH

Det skal sikres, at disponeringen af operative ressourcer er så effektiv som mulig. Målet er, at antal operationer pr. flyvelederårsværk til vagter for Tower/Approach Control Service i København i 2007 skal være større end 4.060 operationer pr. flyvelederårsværk. Der sker ved målopførelsen korrektioner for stigning eller fald i trafikken.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Antallet operationer pr. flyvelederårsværk til vagter for Tower/Approach er opgjort til 4.327 i 2007.

Administrativt og teknisk produktivitet

Antal ikke operative årsværk pr. operativt flyvelederårsværk til vagter (ATCO in OPS) skal i 2007 være mindre end 2,0.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Antallet har i 2007 været 1,9.

FORTSÆTTES

Forsinkelser – En-route

Indenfor en-route trafikafvikling må den gennemsnitlige forsinkelse (average delay) forårsaget af Naviair, højst udgøre 0,2 minut pr. flyvning i 2007. Den gennemsnitlige forsinkelse i minutter pr. operation i ACC beregnes hver måned som det samlede antal minutter, der har været forsinket i forhold til samlet antal operationer.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Gennemsnitlig forsinkelse for 2007 har været 0,09 minut pr. flyvning.

Forsinkelser – TWR/APP CPH

De gennemsnitlige forsinkelser (average delay) forårsaget af Naviair for flyvninger til Københavns Lufthavn, Kastrup må max. udgøre 0,2 minut pr. flyvning. Den gennemsnitlige forsinkelse i minutter pr. operation, beregnes hver måned som det samlede antal minutter, der har været forsinket i forhold til samlet antal operationer.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Gennemsnitlig forsinkelse for 2007 har været 0,08 minut pr. flyvning.

Resultatkrav vedrørende Produktniveau 3: Miljøansvarlig trafikafvikling**Miljøhensyn – Støjklager**

Antallet af konstaterede tilfælde, hvor Naviair er direkte eller indirekte årsag til uberettigede overtrædelser af de støjbegrænsede bestemmelser på Naviairs tjenestesteder, skal fastholdes eller udvise en faldende tendens på trods af stigende operationstal. Antallet af sager i 2007 skal være under 5.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Antallet af støjklager i 2007 var 1.

Resultatkrav vedrørende Produktniveau 4: Bruger- / og samarbejdsorienteret trafikafvikling**Tilfredshed**

Naviairs kunder og brugere skal være tilfredse med de ydelser, som Naviair leverer. Hovedformålet omfatter alle former for trafikafvikling, og

skal ses på baggrund af Naviairs vision om at være blandt de bedste lufttrafik tjenester i Europa, hvilket forudsætter at kunderne er tilfredse.

Brugertilfredshed

Der skal i 2007 gennemføres en brugerundersøgelse blandt luftfartsselskaberne. Den brugertilfredshed, der konstateres i denne undersøgelse, skal udgøre min. 90 pct., målt som den andel af brugerne, der er enten meget tilfredse eller tilfredse med Naviairs specifikke ydelser til brugergruppen.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Brugerundersøgelsen for luftfartsselskaberne er gennemført. Den overordnede tilfredshed målt på funktionsområder viser en tilfredshed på 97,4 pct.

Resultatkrav vedrørende Produktniveau 5: Udviklingsorienteret og fremtidssikret trafikafvikling

Naviair skal til stadighed sikre, at virksomheden udvikles i henhold til de vedtagne strategier og herved sikre virksomheden bedst muligt til fremtiden.

For at understøtte dette mål gennemfører Naviair en række investerings- og udviklingsprojekter, for hvilke det er vigtigt, at milestones og tidsplaner overholdes.

CASIMO

CASIMO-programmet er et teknisk og økonomisk meget omfattende program, som omfatter nyt tårn og ny kontrolcentral. Programmet har været i gang i en række år og er planlagt til implementering ultimo 2007. Efter implementering af CASIMO-programmet vil Naviair levere lufttrafiktjeneste via nye og teknisk meget moderne ATM-systemer.

For at opnå fuld målopfyldelse skal CASIMO-programmet være sat i drift ultimo 2007.

Årsstatus: Målet er opfyldt

CASIMO-programmet blev godkendt af SLV i december 2007 og sat i drift natten mellem 28. og 29. december 2007.

COOPANS

COOPANS-programmet er et samarbejde mellem Serviceproviders i Sverige, Irland og Danmark om fælles opgradering af de operative systemer, der anvendes til lufttrafiktjeneste. Hensigten er at opnå standardisering af systemerne samt en bedre forhandlingsposition i forhold til leverandøren, så der kan opnås såvel lavere omkostninger som en hurtigere implementering af systemændringer. Målet er, at COOPANS leverance 1 (build 1) skal være endelig defineret og besluttet inden udgangen af 2007.

Årsstatus: Målet er opfyldt

COOPANS build 1 var endelig defineret og besluttet inden udgangen af 2007.

NUAC

NUAC-programmet er udtryk for et ønske om en strukturel ændring af lufttrafiktjenesten. Som en konsekvens af ønsket om europæisk harmonisering af luftrummet, herunder SES (Single European Sky), undersøger Naviair og den svenske flyvesikringstjeneste muligheden for at etablere en dynamisk, effektiv og konkurrencedygtig fælles virksomhed i dansk og svensk luftrum.

Målet for 2007 er en indstilling indeholdende supplerende viden om et fælles NUAC fremsendt til departementet ultimo 2007.

Årsstatus: Målet er opfyldt

I 2007 er der udarbejdet supplerende scenarier og socio-rapporter ved gennemførelse af NUAC-programmet. Med baggrund i det valgte scenarium for programmets videre forløb er der afleveret statusrapport til departementet december 2007.

Naviair Management System

Naviair har i 2005 igangsat et projekt, Naviair Management System (NMS), der skal sikre Naviairs fortsatte forbedring af kvalitetsstyringen. Det er målet, at NMS skal være implementeret inden udgangen af 2007, og Naviair skal være ISO certificeret inden udgangen af 2007.

Årsstatus: Målet er opfyldt

NMS systemet er implementeret i 2007 og Naviair blev ISO certificeret medio 2007.

Resultatkrav vedrørende Produktniveau 6: Kvalitativ trafikafvikling

Medarbejderudvikling

Naviair skal sikre en succesfuld og ambitiøs implementering af Trafikministeriets koncernfælles HR-handlingsplan. Handlingsplanen indeholder 4 temaer:

1. Etnisk ligestilling
2. Elevuddannelse
3. Lederudvikling samt
4. Rekruttering, fastholdelse og mobilitet

Målet for 2007 er, at alle 4 temaer er implementeret i henhold til den gældende tidsplan.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Naviair har gennemført de aftalte aktiviteter og deltaget i tværgående arbejdsgrupper.

Resultatkrav vedrørende Produktniveau 7: Beredskab

Beredskab

Der skal i 2007 udarbejdes en plan for den fremtidige indsats indenfor den civile sektors beredskab, herunder for Naviairs støtte til Transportministeriets sektoransvarspflichtelse i beredskabslovens § 24, stk. 1. Derudover skal Naviair indgå aktivt i Transportministeriets beredskabsarbejde, herunder i relevante internationale fora. Målet for 2007 er, at beredskabsplaner er udarbejdet i overensstemmelse med det nationale beredskab inden udgangen af 2007.

Årsstatus: Målet er opfyldt

Inden udgangen af 2007 har Naviair udarbejdet Risiko og Sårbarheds analyse (ROS) og beredskabsplaner iht. myndighedskrav og i overensstemmelse med det nationale beredskab.

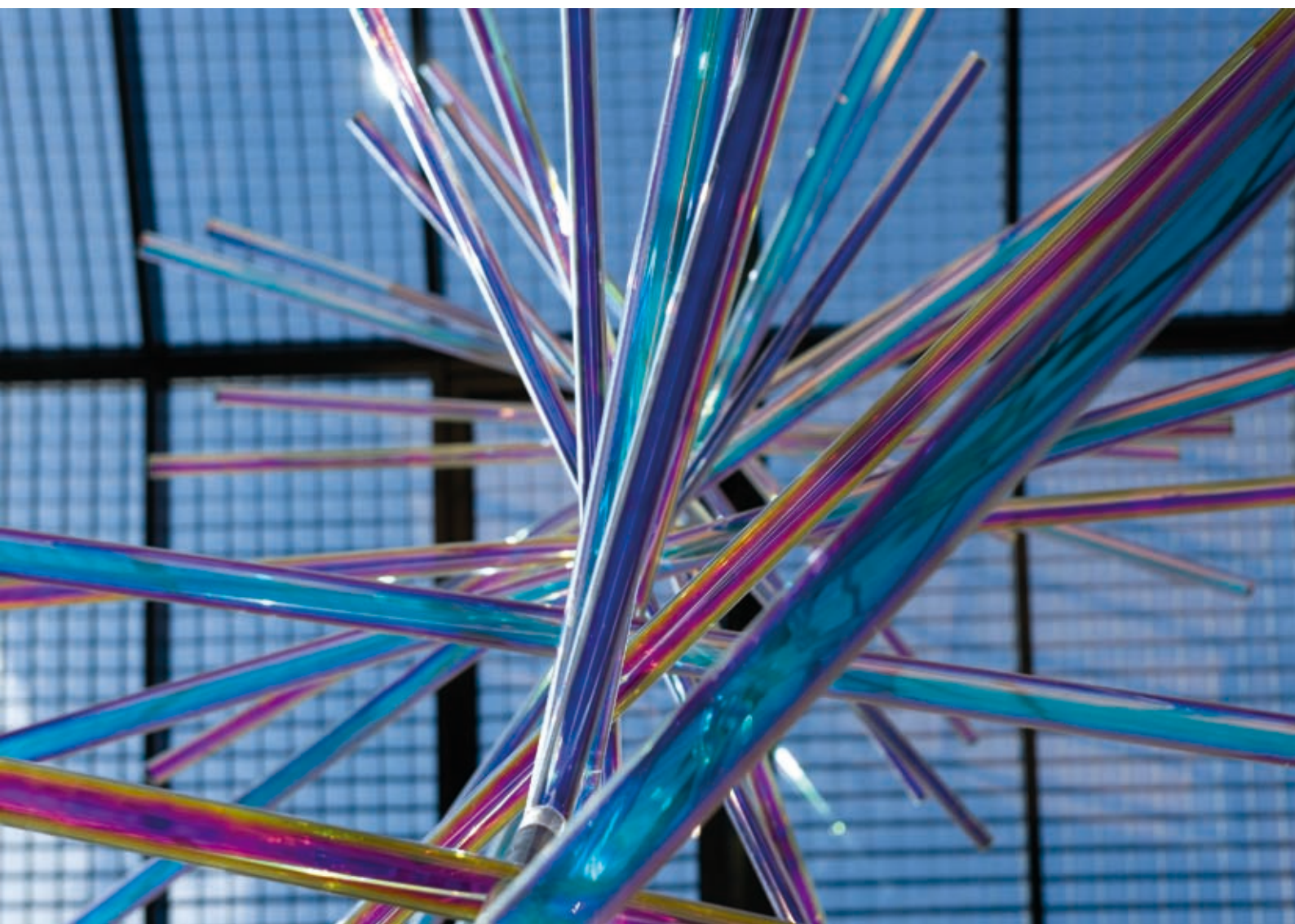
Målopfylde – uddybende bemærkninger

Som det fremgår af målrapporteringen, er samtlige de opstillede mål for 2007 opfyldt.

Årets målopfylde er tilfredsstillende og skal samtidig ses i lyset af et år, hvor der er gennemført en række store forandrings- og udviklingsaktiviteter.

Målopfylde er et resultat af en målrettet fokusering på årets planlagte opgaver med heraf følgende løbende prioritering af aktiviteter og ressourcer inden for alle områder.

Ibrugtagning af de nye ATM-systemer under CASIMO-programmet stiller nye og ændrede krav til den daglige drift dels på kort sigt i indkøringsfasen og helt generelt på lang sigt. Med udgangspunkt i de opnåede resultater for 2007 er der taget hensyn til disse forhold ved udarbejdelse af de måltal, som Naviar skal leve op til i 2008.

Regnskab

Anvendt regnskabspraksis

Naviair aflægger årsrapport efter de regnskabsregler og principper, som fremgår af Regnskabsbekendtgørelsen og de nærmere retningslinier angivet i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning.

Der er i 2007 foretaget hensættelse til forventet korrektion i nettoudgiftsbevillingen for hovedkonto 28.33.01. og 28.33.03., for at skabe bedre sammenhæng mellem driftsresultatet og costbaseresultatet.

Bortset fra denne ændring er den anvendte regnskabspraksis uændret i forhold til tidligere år.

Idet Naviair allerede i 2005 overgik til omkostningsbaserede bevillinger, er der i årsrapporten for 2007 ikke indarbejdet korrektioner eller ændringer i sammenligningstallene for tidligere år, idet dette har været indarbejdet i tidligere årsrapporter.

Ændrede afskrivningsprincipper og klassifikation for materielle anlægsaktiver

Frem til 2005 har Naviair haft dispensation til at foretage afskrivning på igangværende anlægsprojekter, således at afskrivning blev påbegyndt 1 år efter hver investering blev foretaget. Afskrivning skete efter saldometoden.

Pr. 1. januar 2006 er klassifikationen ændret, således at igangværende anlægsprojekter er udskilt fra ibrugtagne anlæg. Afskrivningsprincipperne for disse anlæg er samtidig ændret, således, at der nu foretages lineære afskrivninger fra anskaffelses-/ibrugtagningsdatoen. Ændringen er foretaget både i det omkostningsbaserede regnskab og i costbaseregnskabet. Ændringen er dog ikke tilpasset i de regnskabsopgørelser, som repræsenterer perioder fra før 1. januar 2006.

Årets resultat

Resultatopgørelse

I efterfølgende resultatopgørelse er budgettal i kolonnen B2008, Naviairs budget for 2008.

Tabel 1: Resultatopgørelse			
(1.000 kr.)	R 2006	R 2007	B 2008
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling FL+TB	10.900	1.800	-4.035
Indtægtsført bevilling i alt	10.900	1.800	-4.035
Gebyrer (Note 1)	689.988	714.503	857.399
Salg af af varer og tjenesteydelser	40.243	67.650	45.758
Øvrige driftsindtægter	5.766	1.834	12.290
Ordinære driftsindtægter i alt	746.897	785.787	911.412
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger			
Husleje	3.634	3.795	3.081
Andre forbrugsomkostninger (Note 2)	195.779	188.228	222.273
Forbrugsomkostninger i alt	199.413	192.023	225.354
Personaleomkostninger			
Lønninger	351.235	435.606	452.940
Pension	60.141	68.311	73.084
Lønrefusion	-6.888	-9.566	-7.452
Andre personaleomkostninger	7.297	7.993	2.123
Personaleomkostninger i alt (Note 3)	411.785	502.344	520.695
Andre ordinære driftsomkostninger	27.409	19.342	34.651
Af- og nedskrivninger (Note 4)	11.618	77.539	83.372
Ordinære driftsomkostninger i alt	650.225	791.248	864.072
Resultat af ordinær drift	96.672	-5.461	47.340
Andre driftsposter			
Hensættelse til forventet korrektion i bevilling	0	-3.284	0
Andre driftsindtægter	0	2.855	0
Andre driftsomkostninger	0	-3.337	0
Resultat før finansielle poster	96.672	-9.226	47.340
Finansielle poster (Note 5)			
Finansielle indtægter	496	665	0
Finansielle omkostninger	18.340	46.998	46.685
Årets resultat	78.828	-55.560	655

For noterne henvises til bilag 1

Tabel 2: Resultatdisponering			
(1.000 kr.)	R 2006	R 2007	B 2008
Årets resultat	78.828	-55.560	655
Resultat til overførsel	78.828	-55.560	655
heraf vedrørende 28.33.01. (Lufttrafiktjeneste Danmark)	81.334	-59.395	3.685
heraf vedrørende 28.33.03. (Lufttrafiktjeneste Grønland)	-2.506	3.835	-3.030

Tabel 3: Balance pr. 31. december 2007

(1.000 kr.)

Aktiver	R 2006	R 2007	Passiver	R 2006	R 2007
Anlægsaktiver					
Immaterielle anlægsaktiver (Note 6)			Egenkapital (Tabel 4)		
Erhvervede koncessioner, patenter mv.	13.211	54.218	Startkapital	31.200	31.200
Igangværende projekter	41.486	237	Årets resultat	78.828	-55.560
			Øvrige egenkapitalposter	-8.200	70.272
Immaterielle anlægsaktiver i alt	54.697	54.455	Egenkapital i alt	101.828	45.912
Materielle anlægsaktiver (Note 7)			Hensættelser		
Grunde, arealer og bygninger	228.991	238.630	Fratrædelsesordninger mv. (Note 9)	14.177	4.570
Produktionsanlæg og maskiner	121.640	654.657	Hensættelser i alt	14.177	4.570
Transportmateriel	1.178	2.297			
Inventar og IT-udstyr	3.971	2.300	Langfristede gældsposter		
Igangværende projekter	557.171	152.125	Bygge- og IT kredit (FF6)	564.495	152.363
			Langfristet gæld (FF4)	373.212	952.101
Materielle anlægsaktiver i alt	912.951	1.050.008	Langfristet gæld i alt	937.707	1.104.465
Statsforskrivning	31.200	31.200	Kortfristet gæld		
Finansielle anlægsaktiver	31.200	31.200	Leverandører af varer og tjenesteydelser	52.964	21.886
			Anden kortfristet gæld	14.606	28.960
Anlægsaktiver i alt	998.848	1.135.663	Skyldige feriepenge mv.	66.090	80.412
			Periodeafgrænsningsposter	11.151	36.448
Omsætningsaktiver			Kortfristet gæld i alt	144.811	167.705
Tilgodehavender (Note 8)	153.520	172.737			
Periodeafgrænsningsposter	26.543	22.339	Gæld i alt	1.082.518	1.272.170
Værdipapirer	79	79			
Likvide beholdninger			Passiver i alt	1.198.523	1.322.652
- FF5 Uforrentet konto	14.122	22.880			
- FF7 Finansieringskontoen	4.657	-31.785			
- Andre likvider	754	739			
Likvide beholdninger i alt	19.533	-8.166			
Omsætningsaktiver i alt	199.675	186.989			
Aktiver i alt	1.198.523	1.322.652			

Eventualposter og øvrige forpligtelser – note 10.

I henhold til disponeringsregler vedr. likviditets- og finansieringsordningen er der foretaget en nettoregulering på FF7 +10.634.484 kr. fordelt med regulering på FF5 -9.415.000 kr., FF4 -1.216.679 kr. og FF6 +21.266.162 kr. Konteringerne foretages i regnskabet inden udgangen af 1. kvartal 2008.

For noterne henvises til bilag 1

Tabel 4: Egenkapitalforklaring	
(1.000 kr.)	R 2007
Startkapital primo	31.200
Startkapital ultimo	31.200
Reserveret egenkapital ¹	74.500
Overført overskud primo	70.272
Overført til reserveret egenkapital, særlige feriepengeforpligtelser ¹	-74.500
Årets resultat	-55.560
Overført overskud ultimo	-59.788
Egenkapital ultimo 2007	45.912

1) Der er i forhold til SKS underkonti afvigelser grundet fejlbogføringer disse konti imellem. Dette rettes i 2008.

Bevillingsregnskabet

Naviair aflægger bevillingsregnskab for hovedkonto 28.33.01. og 28.33.03., som dækker over lufttrafiktjeneste i hhv. dansk og grønlandsk luftrum. Tabel 5 viser udviklingen

af årets resultat i Naviair fra realiseret 2006 til forventet 2008 i forhold til finanslovens bevillingsmæssige rammer.

Tabel 5: Bevillingsregnskab, Danmark 28.33.01						
(Mio kr.)	R 06	FL+TB 07	R 07	Diff.	FL 2008	B 2008
Nettoudgiftsbevilling	-5,6	-17,7	-17,7	0,0	-22,2	-22,1
Nettoforbrug af res.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indtægter	715,4	709,9	763,1	53,2	896,1	896,1
Udgifter	-628,5	-710,2	-804,8	-94,6	-910,1	-870,3
Årets resultat	81,3	-18,0	-59,4	-41,4	-36,2	3,7

Bevillingsregnskab, Grønland 28.33.03						
(Mio kr.)	R 06	FL+TB 07	R 07	Diff.	FL 2008	B 2008
Nettoudgiftsbevilling	16,5	19,5	19,5	0,0	17,9	18,1
Nettoforbrug af res.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indtægter	21,1	20,6	21,1	0,5	19,3	19,3
Udgifter	-40,1	-40,1	-36,8	3,3	-40,5	-40,4
Årets resultat	-2,5	0,0	3,8	3,8	-3,3	-3,0

Danmark 28.33.01.

Årets resultat for hovedkonto, Danmark 28.33.01. er -59,4 mio. kr., hvilket er 41,4 mio. kr. dårligere end det forventede resultat i henhold til FL + TB. Afvigelsen skyldes primært effekten af flyvelederoverenskomsten, som der ikke blev korrigeret for på rammeredegørelserne i 2007. Efter aftale med kunderne undlod man at hæve raten i indeværende år. Til gengæld blev det aftalt at man kunne hæve raterne tilsvarende mere i 2008 og 2009 (N+1 og N+2 ordningen) og derfor er underskuddet på -59,4 mio. kr. forventet, men dog ikke tilfredsstillende.

Korrekturen af årets bevilling og årets resultat på TB har gennem 2007 været større end sædvanligt. På RRI og RRII foretog Naviair korrektioner af bevillingen som følge af ændrede momsafregninger med kunderne, hvilket har betydet at Naviair for 2007 har en negativ bevilling på 24

mio. kr., mod bare 4,9 ved årets begyndelse. Den endelige nettoudgiftsbevilling for konto 28.33.01. endte dog i 17,7 mio. kr. som følge af en rentegodtgørelse på 6,3 mio. kr. vedrørende 2006, som blev refunderet Naviair i december.

Grønland 28.33.03.

Årets resultat for hovedkonto Grønland 28.33.03. er et overskud på 3,8 mio. kr., og dermed en forbedring i forhold til forventningerne på FL + TB. De primære årsager til forbedringen er effektiviseringer i forhold til omkostningsbudgettet, samt forøgede indtægter på Prins Christianssund.

Bevillingen blev korrigeret på RRII, dels som følge af en efterregulering på Prins Christianssund fra 2006 og dels pga. refunderede omkostninger til rednings- og eftersøgningsopgaver i Grønlandsk luftrum (SAR-flyvninger).

Fremlæggelse og påtegning

Fremlæggelse

Naviairs Årsrapport for 2007 er fremlagt i henhold til Regnskabsbekendtgørelsen.

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven som Naviair, CVRnr: 26059763, er ansvarlige for: Hovedkonto 28.33.01. Lufttrafiktjeneste Danmark og 28.33.03. Lufttrafiktjeneste Grønland, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2007.

Kastrup den 2. april 2008

Morten Dambæk
Naviair

Påtegning

Det tilkendegives hermed:

1. At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler, og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten

København den 14. april 2008

Jacob Heinsen
Transportministeriet

Bilag

1: Noter til resultatopgørelse og balance. 22

Note 1: Ordinære driftindtægter	22
Note 2: Ordinære driftsomkostninger	22
Note 3: Personalemkostninger	22
Note 4: Opgørelse af årets afskrivninger	23
Note 5: Opgørelse af finansielle omkostninger	23
Note 6: Immaterielle anlægsaktiver	23
Note 7: materielle anlægsaktiver	24
Note 8: Tilgodehavender	24
Note 9: Hensættelser	25
Note 10: Bygge- og IT-kredit	25
Note 11: Garantier mv.	25

2: Anlægsregnskab 26

3: Driftsregnskab, Naviairs forretningsområder 27

Tabel 1: Det bevillingsmæssige resultat	27
Tabel 2: En-route Danmark	28
Tabel 3: Serviceenhedsraten i Euro	29
Tabel 4: Københavns Lufthavne AACC	30
Tabel 5: Billund Lufthavn (AACC)	31
Tabel 6: Lufttrafiktjeneste Ålborg	32
Tabel 7: Øvrige provinslufthavne	33
Tabel 8: Kommerciel virksomhed	33
Tabel 9: Grønland internationale flyvninger	35
Tabel 10: Grønland interne flyvninger	35
Tabel 11: Generel ledelse og administration	36

4: Nøgletal 37

5: Ressourceforbrug (Miljø) 38

1

Bilag 1: Noter til resultatopgørelse og balance

Noter til resultatopgørelsen

Note 1: Ordinære driftsindtægter

(1.000 kr)

	R 2006	R 2007	B 2008
Gebyrer	689.988	714.503	857.399

Der er i 2007 en stigning på ca. 4 pct. i indtægterne, som kan henføres til stigende aktiviteter, primært på en-route.

Note 2: Ordinære driftsomkostninger

(1.000 kr)

	R 2006	R 2007	B 2008
Andre forbrugsomkostninger	195.779	188.228	222.273

Et fald på 8 mio. kr. eller ca. 4 pct. som primært skyldes udsatte driftsomkostninger, grundet højt aktivitetsniveau under CASIMO ibrugtagningen

Note 3: Personalemkostninger ¹

	R 2004	R 2005	R 2006	R 2007	B 2008
Personaleforbrug (antal gns. årsværk) ²⁻³⁻⁴	699	681	656	665	703
Personaleomsætning (til-/afgang) ⁵	32 / 61	22 / 60	72/56	73/76	
Kønsfordeling (mænd/kvinder)	69% / 31%	67% / 33%	69% / 31%	69%/31%	

1) For så vidt angår personalerelaterede hensættelser henvises til note 9.

2) Antal årsværk er inkl. overtid, undervisning og refusioner.

3) 2008 årsværksbudget er inkl. ubesatte stillinger og stigning i antal elever (overarbejde og refusioner i 2007 niveau)

4) Stigning i 2008 årsværksbudgettet skyldes primært et større elevindtag

5) Personaleomsætningen (til-/afgang) af medarbejdere er inkl. rådighedsløn (opgjort i faktiske medarbejdere)

Naviairs aldersfordeling vist på personalegrupper
Personalegrupper/ Alderssammensætning (2007)

	20-29	30-39	40-49	50-59	60-	I alt	% i alt
Flyveledere ¹	22	130	104	64	2	322	46,2%
Flyvelederass. og infoflyveledere	6	19	18	20	5	68	9,8%
Aspiranter	17	1	0	0	0	18	2,6%
Tekniker og hele "Anlæg"	10	28	48	25	33	144	20,7%
Briefing	0	4	3	4	3	14	2,0%
Grønland	7	3	0	1	0	11	1,6%
Administration	10	41	36	27	6	120	17,2%
Ialt ²	72	226	209	141	49	697	100,0%
% i alt	10,3%	32,4%	30,0%	20,2%	7,0%	100,0%	

1) Antallet af flyveledere er inkl. de administrative flyveledere

2) Tabellen bygger på antal medarbejdere, dvs. den er ikke reduceret for deltidsbeskæftigelse

Note 4: Opgørelse af årets afskrivninger

(1.000 kr.)

	R 2006	R 2007	B 2008
Erhvervede koncessioner, licenser mv.	5.742	9.122	14.991
Grunde, arealer og bygninger	5.992	3.658	4.582
Produktionsanlæg og maskiner	362	61.183	59.846
Transportmateriel	19.581	577	1.064
Inventar og IT-udstyr	3.611	2.999	2.888
Sum af årets afskrivninger	35.289	77.539	83.372
- Brugerbetalte anlæg - modtagne donationer	-23.671	0	0
Af- og Nedskrivninger i alt	11.618	77.539	83.372

Afskrivningsprincippet blev i 2006 ændret, således at der ikke afskrives på igangværende anlægsprojekter. En stor del af disse anlægsprojekter blev i 2007 taget i brug som led i idriftsættelsen af CASIMO projektet, hvorfor de ordinære afskrivningerne i 2007 udviser en stigning på ca. 42 mio. kr.

Note 5: Opgørelse af finansielle omkostninger

(1.000 kr.)

	R 2006	R 2007	B 2008
Renteudgifter	40.286	46.986	46.685
Heraf aktiveret vedrørende igangværende anlægsprojekter ¹	-21.981	0	0
Kasse-, kurs- og momsdifferencer	35	12	0
Finansielle omkostninger i alt	18.340	46.998	46.685

1) Iflg. Økonomistyrelsen skal byggerenter ikke aktiveres fremover.

Noter til balancen

Note 6: Immaterielle anlægsaktiver (1.000 kr.)	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	Igangværende projekter	I alt
Kostpris primo	45.621	41.486	87.107
Årets tilgang	49.997	-41.249	8.748
Kostpris pr. 31.12.2007	95.617	237	95.854
Af- og nedskrivninger primo	32.278	0	32.278
Årets af- og nedskrivninger	9.122	0	9.122
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.2007	41.399	0	41.399
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2007	54.218	237	54.455

Note 7: Materielle anlægsaktiver (1.000 kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT-udstyr	Igangværende projekter	I alt
Kostpris primo	474.439	819.669	3.176	22.765	557.171	1.877.219
Årets tilgang	13.297	573.968	1.696	1.327	-405.045	185.244
Kostpris pr. 31.12.2007	487.736	1.393.637	4.872	24.092	152.125	2.062.462
Af- og nedskrivninger primo	245.448	698.029	1.998	18.794	0	964.268
Årets af- og nedskrivninger	3.658	40.951	577	2.999	0	48.186
Akk. af- og nedskrivninger pr. 31.12.2007	249.106	738.980	2.575	21.793	0	1.012.454
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2007	238.630	654.657	2.297	2.300	152.125	1.050.008

Note 8: Tilgodehavender

(1.000 kr.)

	R 2006	R 2007
Tilgodehavender vedr. varer og tjenesteydelser	131.801	132.424
Hensat til forventet tab på debitorer	-4.705	-1.852
Tilgodehavender vedr. skatter og afgifter	2.275	6.246
Deposita	3	23
SLS lønafregning	18.735	21.026
Andre tilgodehavender	5.411	14.870
Tilgodehavender i alt	153.520	172.737

Note 9: Hensættelser

(1.000 kr.)

	R 2006	R 2007
Hensættelser vedr. seniorordning	808	1.079
Hensættelser vedr. rådighedsløn ¹	13.369	3.491
Hensættelser i alt	14.177	4.570

1) Hensættelser til rådighedsløn dækker over fremtidige udbetalinger i årene 2008 til 2010, hvor størstedelen af udbetalingerne falder i 2008

Note 10: Garantier mv.

(1.000 kr.)

	R 2006	R 2007
Modtagne garantier fra leverandører i forbindelse med anlægsprojekter	205.260	127.905
Afgivne tilsagn om investering i anlægsaktiver		
– kontraktlige forpligtelser overfor leverandører	95.662	80.594
Afgivne garantier over for samarbejdspartnere ved fælles projekter	65.424	57.402

2

Bilag 2: Anlægsregnskab

Afsluttede anlægsprojekter (mio. kr.)	Byggestart	Forventet afslutning v. byggestart	Faktisk afslutnings-tidspunkt	Oprindelig budgetteret totaludgift	Totaludgift	Bevilling modtaget
CASIMO	1999	2005	2007	957,5	1.228,4	1.228,4

Programbeskrivelse samt vurdering af programforløbet

Programmet "CATCAS/SIMU¹ Modernisering (CASIMO)" omfatter et antal projekter, rækkende fra kapacitetsforøgende projekter, gennemført for at sikre den fortsatte drift til de egentlige udskiftningsprojekter, der sigter mod en ny Radar- og Tårn- (TWR) Simulator og en ny Kontrolcentral, alt i alt en totaludskiftning af det udstyr der anvendes til flyvekontrolltjeneste i København, samt udskiftning af Air Traffic Control (ATC)-systemet i lufthavnene i Roskilde og Billund.

CASIMO programmet består af mere end 50 forskellige projekter, hvoraf de største er:

- Nyt flyvekontrol system, DATMAS (Danish Air Traffic Management System) implementeret i København, Roskilde og Billund
- Bygning til den nye kontrolcentral, Blok 5
- Nyt kontrol tårn i Københavns Lufthavn
- Nyt tårnkontrollsystem, NITOS
- Ny Tårn- og Radarsimulator, incl. Bygning, DATSIM
- Nyt Radio og telefonsystem, VCS (Voice Communication System)

Resultat

Naviar gik natten mellem d. 28. og 29. december i drift med systemerne. Herefter forestår en indkøringsperiode, inden systemerne er i fuld normal drift.

Det forventes at programmet holdes indenfor den godkendte bevillingen. Der er stadig kontraktlige udeståender i 2008, samt betalinger for opgraderinger. Disse holdes indenfor den resterende del af bevillingen.

1) Copenhagen Air Traffic Control Automated System (CATCAS); Radar- og tårnsimulator (SIMU).

Igangværende anlægsprojekter (mio. kr.)	Byggestart	Forventet afslutning	Historisk forbrug inkl. 2006	Årets udgift	Forventet totaludgift
COOPANS	2006	2010	25,7	34,7	170,8

3

Bilag 3: Driftsregnskab for Naviairs forretningsområder (costbaser)

Driftsregnskab (costbaser)

Nedenstående oversigt viser indtægter og omkostninger i 2007 fordelt på Naviairs hovedfunktioner samt generel ledelse og administration. Oversigten er opdelt i det fuldt indtægtsfinansierede område, hovedkonto 28.33.01., og det delvist og ikke indtægtsfinansierede område, hovedkonto 28.33.03. I 2007 var Naviairs virksomhedsområder tilsammen mere end fuldt finansieret af luftfartens brugere.

I sidste kolonne er vist resultat efter fordeling af indirekte omkostninger, således at det driftsmæssige over- og underskud for hvert forretningsområde fremgår.

Det samlede bevillingsmæssige resultat udviser et underskud på 55,6 mio. kr..

Tabel 1: Det bevillingsmæssige resultat.
Oversigt over forretningsområder (hovedformål)
(1.000 kr.)

	Indtægter	Direkte omkostninger	Gen. ledelse administration og udvikling	Resultat inkl. indirekte omkostninger
Det fuldt indtægtsfinansierede område (hovedkonto 28.33.01.)				
Lufttrafiktj. i dansk luftrum en-route Danmark	551.921	505.302	80.646	-34.028
Lufttrafiktj., Kbh. Lufthavne (AACC)	166.454	157.941	18.167	-9.653
Lufttrafiktj., Billund Lufthavn (AACC)	9.938	8.673	512	754
Lufttrafiktj. Aalborg	9.959	11.413	487	-1.941
Øvrig lokal Lufttrafiktj., fastpriskontrakter	13.003	14.489	942	-2.428
Diverse kommerciel virksomhed	9.334	4.927	547	3.860
I alt	760.609	702.744	101.301	-43.436
Nettoudgiftsbevilling	-17.700	0	0	-17.700
Hensættelse	1.478	0	0	1.478
I alt fuldt indtægtsfinansieret	744.387	702.744	101.301	-59.657
Det delvist- og ikke indtægtsfinansierede område (hovedkonto 28.33.03.)				
Lufttrafiktj. En-route Grønland, intern flyvn.	1.844	17.241	205	-15.602
Lufttrafiktj. En-route Grønland, Internat. flyvn.	24.389	18.966	461	4.962
I alt	26.233	36.207	666	-10.640
Nettoudgiftsbevilling	19.500	0	0	19.500
Hensættelse	-4.762	0	0	-4.762
I alt delvist- og ikke indtægtsfinansieret	40.971	36.207	666	4.098
Årets driftsresultat	785.358	738.951	101.967	-55.560

Driftsregnskaber for de helt og delvist indtægtsfinansierede hovedformål er kommenteret på de følgende sider. I tabellerne indgår ud over de direkte omkostninger også indirekte omkostninger på hvert hovedområde til generel ledelse og administration, renteposter og afskrivning af anlægsinvesteringer samt andre kalkulatoriske poster.

Årets resultat (efter N+2) for hovedområderne: En-route Danmark, En-route Grønland Internationale flyvninger,

AACC København, AACC Billund, Lufttrafiktjeneste Aalborg tilbageføres til eller opkræves fra kunderne i 2009. Årets resultat efter N+2 indregnes således i prisfastsættelsen for næstefølgende år (N+2 ordningen). Øvrige områder: Lufttrafiktjenester Bornholm, Vagar, Esbjerg, Århus og det Kommercielle område er på fastpriskontrakter. Endelig er der det bevillingsfinansierede område: En-route Grønland Interne flyvninger.

Hovedkonto 28.33.01. Lufttrafiktjeneste Danmark – Det fuldt brugerfinansierede område.

Lufttrafiktjeneste. En-route Danmark

Forretningsområdet en-route Danmark omfatter lufttrafiktjeneste for kontrollerede flyvninger i dansk luftrum, undtaget luftrummet over Grønland, Færøerne og Bornholm.

Indtægterne er baseret på en såkaldt en-route afgift, der dækker direkte og indirekte omkostninger til området. Indtægterne dækker medlemsbidrag til EUROCONTROL, Naviairs driftsudgifter og kapitalomkostninger. I den samlede

nationale rate indgår DMI's udgifter til den meteorologiske betjening af luftfarten og SLV's udgifter til visse myndighedsopgaver for luftfarten. Afgiften opkræves pr. flyvning i dansk luftrum (IFR), differentieret efter flyets vægt og fløjne distance. Luftfartøjer under 2 tons, VFR-flyvning, militære flyvninger, og visse humanitære og statsflyvninger er fritaget for afgiften.

**Tabel 2: En-route Danmark
Driftsregnskab – en route, Danmark**

(1.000 kr.)

	R 2004	R 2005	R 2006	R 2007	B 2008
Indtægter i alt ⁰	558.544	491.085	518.412	553.399	647.565
Driftsudgifter i alt	328.043	349.131	356.820	410.559	458.299
Overskud	230.502	141.954	161.592	142.841	189.266
Generel ledelse og administration	44.598	53.713	62.355	71.337	64.046
Generelle udviklingsprojekter				9.309	26.470
Renteposter	20.939	19.896	15.205	34.715	34.794
Afskrivninger	99.723	80.714	7.993	60.028	61.621
Nettoudgiftsbevilling ¹	4.660	3.413	67.755	18.950	21.810
Årets resultat	60.582	-15.782	8.285	-51.499	-19.475
N+2 ²	-45.194	26.187	15.708	11.024	-2.477
Årets resultat efter N+2	15.388	10.405	23.993	-40.475	-21.952

0) Indeholder hensættelser i 2007 vedr. tilgodehavende på nettoudgiftsbevilling: 1.478

1) Indeholder ikke-refusionsberettiget købsmoms, internal tax, reduktion vedr. værdien af afgiftsfrie flyvninger, reduktion vedr. omkostninger til VFR-flyvninger, bidrag til administrativt fællesskab samt andel af regnskabsteknisk postering til Økonomistyrelsen. For 2006 endvidere særlig ferieforpligtelse.

2) B2008 inkluderer -27.776 (N+1) efter aftale med SLV/EUROCONTROL.

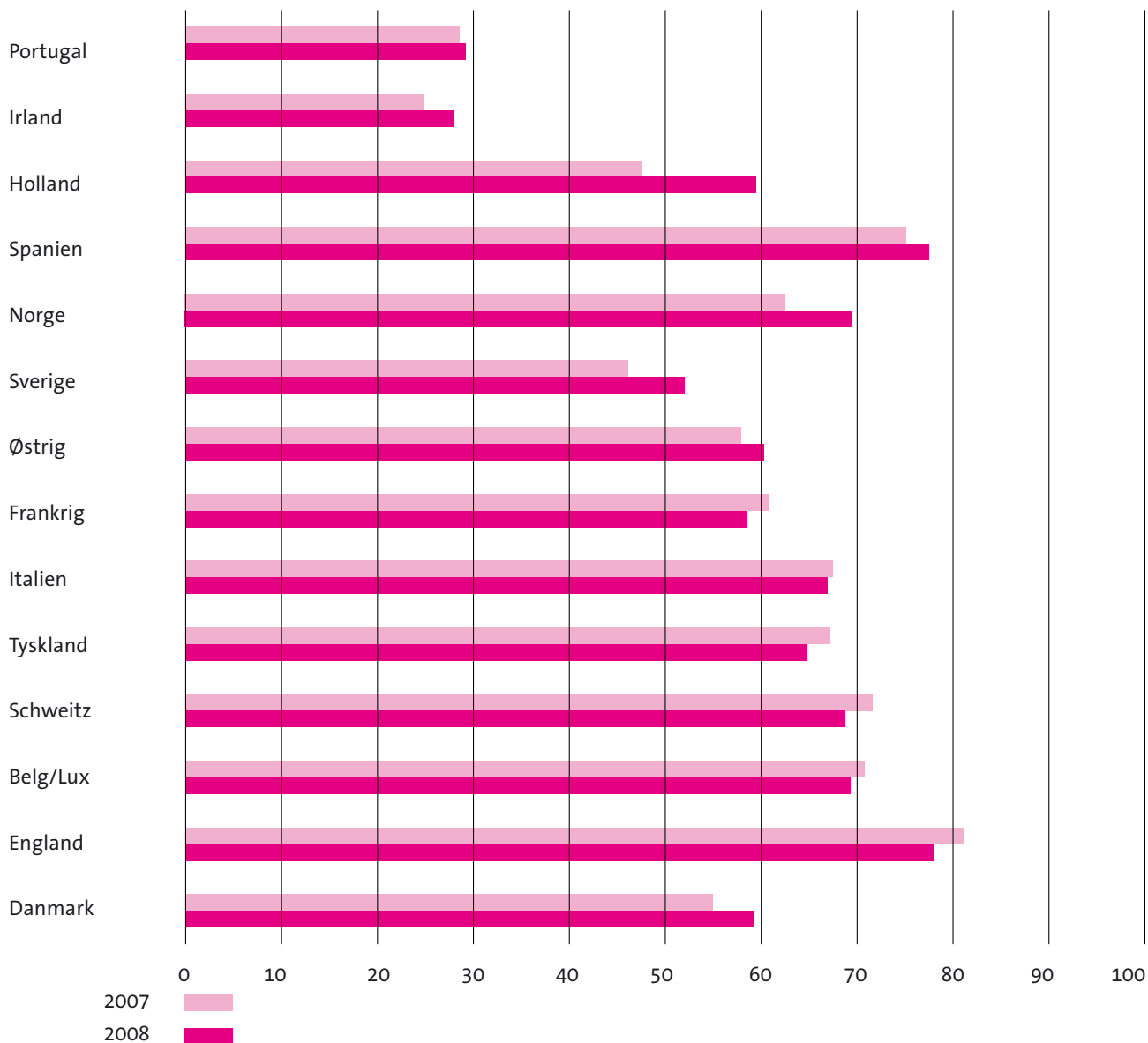
Trafikmæssigt har en-route luftfart været præget af stigninger på alle områder: Indenrigs, til fra udland og overflyvninger. Indtægten i 2007 for en-route blev 13,8 mio. kr. bedre end forventet.

indgået aftale med kunderne (via EUROCONTROL) om, at effekten af flyvelederoverenskomsten pålignes kunderne allerede i 2008 (N+1 ordning).

Resultatet på -40,5 mio. kr. efter N+2 er en mindre forringelse i forhold til forventet. Der er, som tidligere beskrevet,

Tabel 3: Serviceenhedsraten i Euro.

Den viste tabel gengiver rater for medlemsstater, som Danmark normalt sammenlignes med.

I sammenlignelige medlemsstater stiger raten gennemsnitlig med 0,2 pct. i 2008 til € 62,51, hvor Danmarks rate stiger ekstraordinært med 7,8 pct. til € 59,23, primært som følge af den nye flyvelederoverenskomst.

Luftrafik tjeneste. Københavns Lufthavne (AACC)

Forretningsområdet dækker luftrafik tjeneste ved ind- og udflyvning fra København og Roskilde lufthavne.

Området er fuldt indtægtsfinansieret, idet Naviair opkræver en afgift, den såkaldte AACC, direkte fra lufthavnens brugere. Indtægterne skal dække alle direkte og indirekte omkostninger vedr. luftrafik tjeneste på lufthavnene.

I 2007 steg raten med 5,3 pct., hvilket indebar et budgettet driftsresultat på -10,5 mio. kr..

Trafikken på Københavns Lufthavn er fortsat præget af stagnation. En større del af trafikken mellem Central-

europa og Skandinavien blev gennemført som direkte flyvninger.

Udgifterne (driftsudgifter + generel ledelse og administration) steg med 3,5 mio. kr. For 2007 er gennemført en gradvis omlægning af omkostningsfordelingen mellem enroute og AACC København. Omlægningen forventedes på sigt at skulle medføre en reduktion i lønomkostningen på ca. 21 mio. kr..

Resultatet på -29,8 mio. kr. skyldes færre indtægter end forventet og effekten af den indgåede flyvelederoverenskomst i 2007.

**Tabel 4: Københavns Lufthavne AACC.
Driftsregnskab – Københavns Lufthavne (AACC)**

(1.000 kr.)	R 2004	R 2005	R2 006	R 2007	B 2008
Indtægter i alt	138.410	155.909	155.365	166.454	204.225
Driftsudgifter i alt	114.070	122.239	129.768	131.044	134.390
Overskud	24.340	33.670	25.597	35.410	69.835
Generel ledelse og administration	11.693	12.425	15.208	17.426	14.717
Generelle udviklingsprojekter				741	1.054
Renteposter	9.347	10.102	2.135	11.227	10.996
Afskrivninger	27.801	32.426	2.169	15.670	19.636
Nettoudgiftsbevilling ¹	150	150	15.050	-1.250	325
Årets resultat	-24.652	-21.432	-8.964	-8.403	23.107
N+2	8.416	0	-16.236	-21.432	-25.200
Årets resultat efter N+2	-16.236	-21.432	-25.200	-29.835	-2.093

1) Indeholder bidrag til administrativt fællesskab samt andel af regnskabsteknisk postering til Økonomistyrelsen. For 2006 endvidere særlig ferieforpligtelse.

Lufttrafiktjeneste. Billund Lufthavn (AACC)

Forretningsområdet dækker lufttrafiktjeneste ved ind- og udflyvning fra Billund Lufthavn. 1. januar 2001 blev udgifterne til lufttrafiktjenesten adskilt fra Billund Lufthavns økonomi, idet Naviair nu opkræver AACC afgift direkte fra lufthavnens brugere. Indtægterne skal dække alle direkte og indirekte omkostninger vedr. lufttrafiktjeneste på lufthavnen. I 2007 steg raten med 8 pct. bl.a. som følge af stigende trafikmængde i 2006.

Trafikmæssigt gav 2007 en mærkbart positiv udvikling, med en indtægtsfremgang i forhold til det forventede på næsten 14 pct., svarende til 1,2 mio. kr. Nye ruter til udlandet har medvirket til det positive resultat.

Resultatet på +0,6 mio. kr. efter N+2 i forhold til sidste års -1,3 mio. kr. er primært en konsekvens af de øgede indtægter.

Tabel 5: Billund Lufthavn (AACC)
Driftsregnskab – Billund Lufthavn (AACC)

(1.000 kr.)	R 2004	R 2005	R 2006	R 2007	B 2008
Indtægter i alt	8.019	8.989	7.397	9.938	11.800
Driftsudgifter i alt	7.281	7.109	7.297	8.445	9.773
Overskud	738	1.879	100	1.493	2.027
Generel ledelse og administration	351	385	431	491	442
Generelle udviklingsprojekter				20	28
Renteposter	55	43	76	89	75
Afskrivninger	275	237	75	139	135
Nettoudgiftsbevilling ¹	0	0	396	0	0
Årets resultat	58	1.214	-877	754	1.347
N+2	-454	-1.348	-396	-133	-1.273
Årets resultat efter N+2	-396	-133	-1.273	621	74

1) Indeholder for 2006 den særlige ferieforpligtelse.

Luftrafiktjeneste. Provinsen

Naviair har siden 2004 ydet luftrafiktjeneste i henhold til kontrakter på følgende lufthavn: Aalborg, Aarhus, Bornholm, Esbjerg og Vagar.

Betalingen for levering af lokal luftrafiktjeneste på lufthavnene Aarhus, Bornholm, Esbjerg og Vagar, er fastsat på

grundlag af en aftale, og er dermed ikke direkte afhængig af antallet af operationer. Det er den enkelte lufthavn, der betaler for ydelsen. Indtægterne fastsættes med udgangspunkt i ønsket om balance mellem indtægter og omkostninger. På Aalborg er der dog indgået en aftale efter N+2 princippet.

Luftrafiktjeneste. Aalborg

Over-/underskud for Luftrafiktjeneste Aalborg tilbageføres til kunderne det næst efterfølgende år (N+2) i lighed med øvrige trafikafhængige områder.

Driftsresultatet efter N+2 på -1,8 mio. kr. skyldes flyvelederoverenskomsten i 2007.

**Tabel 6: Luftrafiktjeneste Ålborg.
Driftsregnskab – Luftrafiktjeneste Aalborg**

(1.000 kr.)

	R 2004	R 2005	R 2006	R 2007	R 2008
Indtægter i alt	10.279	10.645	11.415	9.959	10.755
Driftsudgifter i alt	9.317	9.334	9.357	10.752	9.710
Overskud	962	1.311	2.058	-793	1.045
Generel ledelse og administration	609	540	612	464	425
Generelle udviklingsprojekter				23	32
Renteposter	185	149	5	65	74
Afskrivninger	757	664	466	596	649
Nettoudgiftsbevilling ¹	0	0	695	0	0
Årets resultat	-589	-41	280	-1.941	-134
N+2	443	219	-146	178	134
Årets resultat efter N+2	-146	178	134	-1.762	0

1) Indeholder for 2006 den særlige ferieforpligtelse.

Øvrige provinslufthavne

Lufttrafiktjenesten Aarhus, Bornholm, Esbjerg og Vagar overgik i 2003 til fastpriskontrakter, hvilket indebærer, at over-/underskud indgår i Naviairs balance.

Driftsresultatet efter N+2 på -2,4 mio. kr. tilskrives ligeledes flyvelederoverenskomsten i 2007.

**Tabel 7: Øvrige provinslufthavne
Driftsregnskab – lokal lufttrafiktjeneste fastpriskontrakter**

(1.000 kr.)	R 2004	R 2005	R 2006	R 2007	B 2008
Indtægter i alt	13.738	12.328	12.613	13.003	14.744
Driftsudgifter i alt	13.131	12.213	12.260	14.353	16.291
Overskud	607	115	353	-1.350	-1.546
Generel ledelse og administration	731	687	823	898	836
Generelle udviklingsprojekter				44	63
Renteposter	0	1	4	21	104
Afskrivninger	0	39	15	115	185
Nettoudgiftsbevilling ¹	0	0	908	0	0
Årets resultat ²	-124	-612	-1.397	-2.428	-2.735

1) Indeholder for 2006 den særlige ferieforpligtelse.

2) Resultat overføres til Naviairs balance.

Diverse kommerciel virksomhed

Forretningsområdet omfatter visse tekniske drifts- og vedligeholdelsesopgaver for Københavns Lufthavne A/S,

provinslufthavne, DMI og Forsvaret. Endelig indgår undervisnings- og kursusvirksomhed.

**Tabel 8: Kommerciel virksomhed
Driftsregnskab – diverse kommerciel virksomhed**

(1.000 kr.)	R 2004	R 2005	R 2006	R 2007	B 2008
Indtægter i alt	12.870	9.706	9.394	9.334	7.048
Driftsudgifter i alt	13.065	6.404	4.547	4.845	4.698
Overskud	-195	3.302	4.847	4.489	2.349
Generel ledelse og administration				547	620
Generelle udviklingsprojekter				0	0
Renteposter	0	0	37	20	55
Afskrivninger	0	20	8	62	99
Nettoudgiftsbevilling ¹	0	0	454	0	0
Årets resultat ²	-195	3.282	4.349	3.860	1.575

1) Indeholder for 2006 den særlige ferieforpligtelse.

2) Resultat overføres til Naviairs balance.

***Hovedkonto 28.33.03. Lufttrafiktjeneste Grønland
Det delvist og ikke brugerfinansierede område.***

Flyveinformationstjeneste. En-route, Grønland, internationale flyvninger (ICAO)

Forretningsområdet dækker drift af kommunikations- og navigationsfaciliteter til brug for de internationale flyvninger i luftrummet over Grønland over 6 km. højde, samt flyveinformationstjeneste til internationale flyvninger under 6 km. højde. Omkostningerne på området er for 95 pct. finansieret af ICAO i henhold til 'Agreement on the Joint Financing of certain Air Navigation Services in Greenland'. De resterende 5 pct. dækkes af den danske stat. Afgifter opkræves af den engelske flyvesikringstjeneste NATS og afregnes efterfølgende til Naviair.

I 2007 blev resultatet efter N+2 et overskud på 1,1 mio. kr. Overskuddet skyldes primært en øget trafikmængde på nordatlanten. Efterregulering vedr. Prins Chr. Sund indgår under indtægter og modregnes under nettudgiftsbevillingen, således at efterreguleringen tilfalder den danske stat. Nettoudgiftsbevillingen indeholder en hensættelse på 4.762 i forhold til FL + TB.

Tabel 9: Grønland internationale flyvninger.**Driftsregnskab – en-route Grønland, internationale flyvninger.**

(1.000 kr.)	R 2004	R 2005	R 2006	R 2007	B 2008
Indtægter i alt ⁰	21.759	29.226	19.771	19.626	19.089
Driftsudgifter i alt	19.346	18.570	21.581	18.229	20.794
Overskud	2.413	10.656	-1.810	1.398	-1.705
Generel ledelse og administration	355	305	371	444	694
Generelle udviklingsprojekter				17	25
Renteposter	90	108	277	143	374
Afskrivninger	376	636	396	595	668
Nettoudgiftsbevilling ¹	-1.008	-981	-1.049	-2.200	-1.216
Årets resultat	2.600	10.588	-1.805	2.400	-2.251
N+2	538	-9.767	3.138	-1.332	3.533
Årets resultat efter N+2	3.138	821	1.333	1.068	1.282

0) Indeholder hensættelser i 2007 vedr. skyldigt beløb på nettoudgiftsbevilling: 4.762

1) Indeholder bevillingandel på ca. 5 pct. af omkostninger (National Benefit) samt for 2006 den særlige ferieforpligtelse. For 2007 inkluderer efterregulering vedr. Prins Chr. Sund 2004-2006 (se note 0).

Luftrafik tjeneste, en-route Grønland, Interne flyvninger**Tabel 10: Grønland Interne flyvninger.****Driftsregnskab – en-route Grønland, interne flyvninger**

(1.000 kr.)	R 2004	R 2005	R 2006	R 2007	B 2008
Indtægter i alt	1.468	1.985	1.629	1.844	219
Driftsudgifter i alt	18.071	17.152	16.837	16.854	16.932
Overskud	-16.603	-15.167	-15.208	-15.009	-16.712
Generel ledelse og administration	354	386	341	188	334
Generelle udviklingsprojekter				17	25
Renteposter	0	0	106	54	213
Afskrivninger	0	0	497	334	379
Nettoudgiftsbevilling ¹	-17.292	-16.619	-14.775	-17.300	-16.884
Årets resultat ²	335	1.066	-1.377	1.698	-780

1) Indeholder bevilling samt for 2006 den særlige ferieforpligtelse.

2) Resultat overføres til Naviairs balance.

Generel ledelse og administration:

Driftsudgiften omfatter centrale funktioner i Naviair.

Tabel 11: Generel ledelse og administration.
Generel ledelse og administration

(1.000 kr.)

	R 2004	R 2005	R 2006	R 2007	B 2008
Generel ledelse og administration (excl. udvikl.)	58.690	68.381	80.140	91.795	82.114
Generel ledelse og adm. i % af bruttoudgifter	7,9	9,0	12,0	10,9	9,0

Den ekstraordinære stigning i 2006 og 2007 skyldes bl.a. implementeringen af nye administrative systemer og ekstraordinære tilsynsudgifter i forbindelse med CASIMO.

4

Bilag 4: Nøgletal

Oversigt over nøgletal				
	2006	2007	2008	
1	Akk. Overført overskud og startkapital (Forholdstal)	2,53	-1,78	0,01
2	Akk. Udsvingsandel (Procent)	723,19	-3.086,65	-16,23
3	Udnyttelsesgrad af låneramme (Procent)	75,02	83,31	95,35
4	Overskudsgrad (Procent)	10,55	-7,07	0,07
5	Bevillingsandel (Procent)	1,46	0,23	-0,44
7	Tab på debitorer (Procent)	0,18	-0,15	n/a
8	Kapitalandel (Procent)	3,94	15,76	14,27
10	Afskrivningsrate (Procent)	0,59	3,59	n/a
11	Opretholdelsesgrad (Procent)	2.476,67	250,19	n/a
12	Årsværkspris (1000 Kroner)	604,68	755,40	740,76
13	Soliditetsgrad (Procent)	8,50	3,47	2,90

Ad 1) *Forholdet mellem overskud og startkapital er nedadgående over perioden. Dette skyldes dels at Naviair kom ud med et overskud i 2006 for at forøge startkapitalen. I 2007 og 2008 er startkapitalen således større og overskudsandelen tilsvarende mindre.*

Ad 2) *Naviair har haft store udsving i både bevilling og overført overskud i de senere år, hvilket også af-spejles i forholdet mellem de to størrelser.*

Ad 3) *Investeringerne i CASIMO og COOPANS har bevirket at Naviair nærmer sig en fuld udnyttelse af den givne låneramme.*

Ad 4) *Overskudsgraden er forholdet mellem overskud og indtægter. Naviair vil under normale omstændigheder have en overskudsgrad der ligger og svinger meget tæt omkring nul, men ønsket om at forøge startkapitalen samt den nye overenskomst har gjort de seneste år atypiske.*

Ad 5) *Som det fremgår af dette nøgletal er bevillingens betydning for det samlede Naviair marginal.*

Ad 7) *Naviair har i 2007 netto modtaget 2,8 mio. kr. på tidligere afskrevne fordringer, de er indeholdt i saldo på artskonto 177301*

Ad 8) *Kapitalandelen er renter og afskrivningers andel i forhold de samlede indtægter. Naviairs investeringer i større kapacitet de senere år har betydet en markant forøgelse af denne andel. Dog forventes kapitalandelen nu at have stabiliseret sig for den nærmeste fremtid.*

Ad 10) *Naviair har i 2007 påbegyndt afskrivningerne på CASIMO og NaviGate, hvilket tydeligt afspejles i afskrivningernes andel af aktiverens kostpris.*

Ad 11) *Dette nøgletal viser at væksten aftager og afskrivningerne begynder at nærme sig de fremtidige investeringer.*

Ad 12) *Stigningen i årsværksprisen i 2007, skyldes flyveleder overenskomsten i foråret 2007.*

Ad 13) *Soliditetsgraden er lav, men acceptabel ud fra de forudsætninger Naviair driver virksomhed efter – at Naviair principielt ikke skal genere overskud. Det ville dog være ønskeligt med en lidt større soliditetsgrad til at klare eventuelle udsving i indtjeningen. Den noget større værdi for år 2006 er begrundet i en i dette år ekstraordinær indtjening begrundet i en periodeforskydning i forbindelse med omkostningsreformen.*

5

Bilag 5: Ressourceforbrug (Miljø)

Ressourceforbrug – Naviairhuset	2003	2004	2005	2006	2007¹
Naturgas (m ³)	417.880	422.180	417.897	438.604	406.899
El (MWh)	6.231	6.362	7.006	7.773	8.233
Vand (m ³)	7.428	7.451	5.712	6.015	6.636
Papirindkøb (1000 sider) "Svanemærket"	2.753	2.620	2.080	2.998	2.786

1) Det lave gasforbrug skyldes at vejret har været mildt i efterår og vinter 2007. På El-siden er der installeret stadig mere udstyr til brug i CASIMO-regi og der har været perioder med skyggedrift hvor begge kontrolsystemer har været i drift samtidig. Forbruget må forventes at have været endnu højere, hvis ikke Naviair samtidig havde igangsat visse el-besparel-sesiltag. Disse intensiveres i 2008, hvor der er afsat et særligt budget til området. Vandforbruget er øget en smule dette skyldes bl.a. vandforbrug til ombygningsopgaver i 2007 (bl.a. facade renovering). Der er også planlagt ombygningsopgaver der kræver vandforbrug i 2008.

Naviair
Naviair Allé 1
DK 2770 Kastrup

T +45 3247 8000
F +45 3247 8800
www.naviair.dk

Indhold

Beretning	2
Målrapportering	8
Regnskab	14
Fremlæggelse og påtegning	19
Bilagsoversigt	21
1: Noter til resultatopgørelse og balance	22
2: Anlægsregnskab	26
3: Driftsregnskab, Naviairs forretningsområder	27
4: Nøgletal	37
5: Ressourceforbrug (Miljø)	38

Naviair er en statsvirksomhed under Transport- og Energiministeriet

Design: www.scandinavianbranding.com

NAVIAIR

Air Navigation Services